

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

ČEJŠT

ZA RESNICO
OD BOJA
IN PRAVICO!
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 38.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 29. MARCA — THURSDAY, MARCH, 29, 1923.

LETO (VOL.) IX.

KOMUNISTI AGI- TIRAJO ZA REVOLU- CIJO V NEMČIJI.

Veliko komunistično zborova-
nje v Essenu. — Francozi bo-
do pričeli izsekavati poren-
ske gozdove. — Ojačenja
prihajajo v Rur.

Essen, 28. marca. — Zadnji
ponedeljek se je obdrževalo v tu-
kajšnjem mestu največje zboro-
vanje komunistov izba mnogo
let. Na zborovanju se je odloče-
no protestiralo proti verižni-
štvu in kapitalizmu. Sestavilo
se je baje več resolucij, s kate-
rimi zahtevajo komunisti resig-
nacio državnega kancelarja Cu-
na. Nadalje so zahtevali da se
poviša plače za to odstotkov.
Obsojali so ostro naraščajoči
fašizem in francoski imperia-
lizem. Posebne apele se je posla-
lo na francoske delavske organi-
zacije.

Zborovanja se je udeležilo
mnogo tujcev, medtem tudi
Gen. Thompson vodja angleške
delavske stranke. Iz Nemčije je
prihitela v Essen Klara Zetkin
komunistična agitatorica in po-
slanca v nemškem državnem
zboru. Slednja je bila, kakor hi-
tro je prišla v zasledeno ozemlje
aretirana od francoskih oblastij.
katere so jo pa po par urah zo-
pet izpustili in ji dovolili potova-
ti v Essen. Kakor ponavadi so
tudi tu komunisti jurili za re-
volucijo proti kapitalizmu in se-
dajni položaj v Ruru so obso-
dili za boj med nemškimi in fran-
coskimi premogarskimi magna-
ti.

Francozi bodo posegli tudi po
lesu.

Pariz, 28. marca. — Franco-
ska vlada bo baje pooblastila
ekspertno komisijo, da sme po-
seči tudi po lesu v porenskih go-
zovih. Francija itak silno po-
trebuje lesa, kot železniških
tračnic in raznih tramov, kate-
re sedaj Francija izvažja iz Pol-
jske in Jugoslavije.

Tudi se sliši, da bo Francija
najbrže okupirala še več ozem-
lja na Porenskem, da tako pri-
de v posest par večjih gozdov,
katere bo skušala izrabiti na rač-
un reparacije.

Več vojaštva prihaja v Rur.

London, 28. marca. — Poro-
čevalci poročajo, da je zadnje
dni dospelo več vojaških vlakov
iz Francije v Essen in Dues-
seldorf, ki so pripeljali sveže če-
te v zasedene pokrajine. Prišlo
je kot se čuje kakih 15 tisoč
francoske pehote. Francozi se
hočejo dobro pripraviti za vsak
slučaj, ako resnično nastane, ka-
ko uporno gibanje med rurskim
delavstvom.

Francozi bodo pričeli obratova-
vati rudnike.

Pariz, 28. marca. — Franco-
ski delavski minister izjavlja, da
se bo v Ruru pričelo s splošnim
obratovanjem po vseh rudnikih
prihodnji mesec. Okoli 15 tisoč
italijanskih delavcev bo dospelo
v Rur, katere se bo zaposlilo po
rudnikih in za nalaganje premo-
ga in koksa na železniške vozo-
ve.

Nemški industrijalni magnat v
Rimu.

Rim, 28. marca. — Hugo Sti-
nes znani nemški magnat se je
podal v Rim na važno politično
posvetovanje z italijanskimi držav-
niki in Vatikanom, kako bi
se dalo vplivati na Francijo, da
bi umaknila svoje čete iz Rura.
Iz Rima se bo podal na Špansko
z istimi nameni.

JAVNI PRETEP V JAPON- SKI ZBORNICI.

Tokio, 28. marca. — V držav-
ni zbornici, kjer je zadnje čase
vladal več dni strahoviti politič-
ni opozicijski boj proti vladi,
je prišlo včeraj do pravega jav-
nega kravala. Poslanci so meta-
li eden v drugega tintnike in ce-
lo stoli so frčali po zraku. Pred-
sednik je zaključil zborovanje in
grozil, da pokliče policijo, ker v
zmešnjavi se je bilo bati marsi-
kateremu za življenje.

KAM GREDO VELI- KANSKI PROFITI?

Mrs. W. J. Crowder je lupila v
svoji kuhinji krompir v Lynch-
burg, Va. Ko ga tako jemlje iz
vreče, najde notri listek s slede-
čo vsebino:

„Jaz sem dobil za ta bušel
krompirja 24 centov. Koliko ste
plačali za njega Vi?“ Ta listek
je utaknil v vrečo baje farmar.
Mrs. Crowder pa izjavlja, kot
to poročajo listi, da je plačala za
isti bušel krompirja \$1.20.

Vzemite v roke svinčnik in
računajte. Dobili boste, da je ne-
kje, predno je prišel krompir v
roke Mrs. Crowder ostalo 96
centov. Nekdo je zaslužil pri ti-
stem bušlu krompirja celih 96
centov.

Zdaj pa vzemimo farmarja, ki
ga je sadil, okopal, gojil in iz-
kopal, nato še peljal mogoče več
milij predno ga je prodal, ta je
pa dobil za njega borih 24 cen-
tov. Ta slika kaže, kako gotovi
faktorji požirajo mastne profite
od vsakega produkta predno do-
spe isti v zadnje roke konsu-
mentov. Ko bi bilo samo par per-
centov naj bi bilo. A po
400 do 500 odstotkov dobička
napraviti pri stvari je vsekakor
preveč. Kakor ta slika kaže u-
boga farmarja, ki je garal ce-
lo leto, a končno prodal krom-
pir bušel za borih 24 centov, ta-
ko si lahko predstavljamo tudi
vse živilstvo, ki gara od zore
do mraka po tovarnah, rudnikih
in vseh nevarnih prestorih, kjer
izpostavlja v nevarnost svoje
življenje, zato pa prejema le bo-
ro plačo, s katero se komaj pre-
živi od dne do dne. Magnati pa
sede po mehkih stolcih, pušijo
dragocene duhteče smodke in
med tem vlečejo bogate mastne
profite po več sto procentov od
vsega, kar jim delavec produci-
ra.

In ko se delavstvo oglasi za
svoje pravice, ga proglasijo za
radikalnega, naslikajo ga nevar-
nega državi itd. Je-li vse to pra-
vica? Kaj naj na vse to reče po-
štenost in pravičnost? Ko tisti,
ki trdo gara in producira ne
prejme skoro nič, drugi pa pet-
krat toliko pobaše v svoj nena-
siten žep.

Prav nič čudnega ni, če pogle-
dimo na to sliko, ko vidimo, da
ubogi farmarji, prodajajo svoje
prodkte skoro zastojni, a kar on
potrebuje, obleke, orodja, itd.
mora plačati petkrat dražje v
primeru cene, za katero proda
svoje prodkte, ako jih vidimo,
kako propadajo, prodajajo svo-
ja posestva in silijo iz farm v
mesta.

Vlada pa, ki bi morala v ta-
kih slučajih spregovoriti resno
besedo, lepo molči in reče ne ta-
ke ne take, dasi vidi, kako veri-
niki grabijo mastne profite za
svoje nenapitne žepe.

— V Coal Valley, Ill. je druž-
ba ustavila obratovanje tamkaj-
šnega premogorova za nedolo-
čen čas.

KRATKE AMERI- ŠKE VESTI.

— V glavnih krogih demo-
kratske stranke se širijo govo-
rice, da bo pri prihodnjih volit-
vah zopet aktivno deloval bivši
predsednik Wilson. Nekateri ce-
lo prerokujejo, da ga bodo dali
na kandidatsko listino pri no-
minaciji kandidatov.

— Palmer Canfield dosedajni
pravdni svetovalec pri zvezni
prohibicijski komisiji, je imeno-
van za zveznega komisarja v drž-
avi New York. Novega prohi-
bicijskega komisarja v državi
New York čaka težko delo, ker
v tej državi je več kot eno tret-
jino vseh tihotapcev v celi uni-
ji.

— Tajnik za notranje zadeve
Zedinjenih držav je objavil te-
daj vest, da se bo s 20. aprilom
pričelo razdeljevati "homeste-
ad-e" doslužnim vojnim vetera-
nom. Unija ima 400 tisoč akrov
zemlje v državi Utah na razpo-
lago za te namene.

— Nov, rekord je dosegel v
zrakoplovnem letanju major
Leo G. Heffernan v Arizoni, ko
je preletel 250 milj v eni uri.
To je dosedaj največja hitrost,
ki jo je dosegel kak letalec v
zrakoplovstvu.

— Urad za notranje zadeve v
Washingtonu podaja statistiko
železniških ponesrečb, katere ka-
že, da so tekom lanskega leta
1922. povozili vlaki v Zedinjenih
državah 5.776 ljudi. Med temi je
bilo 2.424 takih, ki so bili ubiti
na križiščih; 1.236 železniških u-
službencev; ostalo število pa so
bili potniki in drugi, ki so izgu-
bili svoje življenje ob priliki že-
lezniških nesreč.

— Velikanske materialne ško-
de povzročajo poplavi v državi
Iowa, kjer prestaplja reka Mis-
souri svoje bregove. V okolici
Onawa je na milje in milje naj-
boljšega polja poplavljenega.
Po več krajih so morali farmar-
ji zapustiti svoja domovja, od-
peljati živino itd. Kaj takega ne
pominjajo po tamošnji okolici že
več let.

— Blizu Key West, Florida,
je bil ustavljen kubanski parnik
Monte Note, na katerem je bila
vpriporjena preiskava radi opoj-
nih pijač. Na parniku so baje na-
šli 2100 zabojev stare viske in
mnogo raznovrstnih likerjev.

— V Madison, Kans. so se u-
žgali tamkajšni oljni tanki. Stra-
šna eksplozija je sledila, ki je
uničila več poslopij po okolici.
Materialna škoda se ceni na sa-
mem olju in tankih za več sto ti-
soč dolarjev.

— Predsednik Ameriške De-
lavske Federacije Samuel Gom-
pers je predvčerajšnjim zapustil
v New Yorku bolnišnico, v ka-
teri je moral ostati nad dva ted-
na po nasvetih zdravnikov radi
pljučnice, ki ga je vrgla na bol-
niško postelj.

— V East St. Louis, Ill. so iz-
vršili banditi predvčerajšnjim
drzen rop. Štirje banditi so ustavi-
li pomožnega blagajnika od Illi-
nois Southern National Bank
Samuela D. Barber, ko se je pe-
ljal s svojim avtomobilom. Za-
pustil je ravno banko, kjer je
dvignil \$40.000.00 v gotovini.
Vzeli so mu ves denar, ga po-
stavili na cesto, ter se odpeljali
v njegovem lastnem avtomobilu.
Policija je bila takoj obveščena,
ki pa dosedaj še ni našla nika-
kega sledu o storilcih.

— V Washougal, Wash. je
pogorela tamkajšna volnena
predilnica, ki je bila postavljena
ob reki Columbia. Več sto de-
lavcev je s tem ob delo.

KANADA BO SPREJELA I- TALIJSKE IZSELJEN- CE.

Rim, 28. marca. — Minister-
ski predsednik Mussolini je dan-
es prejel od Kanadske vlade
ponudbo, ki nudi tisočim ita-
lijanskim izseljencem priliko, da
se naselijo v Kanadi, ker v iz-
seljevanju iz Italije v Zedinjene
države je ustavljeno že precej
časa, radi izčrpane kvote ita-
lijanskih izseljencev. V Kanadi
bodo to leto potrebovali silno
veliko farmerskih delavcev.

INDIJA POSTAJA SAMOZAVESTNA.

Iz Delhi-a, Indija prihajajo
poročila, ki govorijo o marsikaki
zanimivi stvari, ki se pa seve-
da Veliki Britaniji prav nič pre-
več ne dopade. Tako je te dni
odločno stopil pred indijsko vla-
dno zbornico, katere je seveda
pod popolnim spretnim politič-
nim vplivom Velike Britanije
neki indijski domovinec Mr. Ya-
min Khan, in je v svojem go-
voru odločno zahteval v imenu
milijonov indijskih domačinov,
da se v indijsko armado nastavi
domače častnike Indijce.

Britski armadni štabni komi-
sar mu je v lepem a zvitem go-
voru odgovoril, da je to za en-
krat ne mogoče, ker domačini
Indijci nimajo tiste izobrazbe,
kakor jo zahtevajo današnji ča-
si od povprečnega armadnega
častnika. V slučaju potrebe je
dejal Anglež, bi ne mogli posta-
viti Indijske armade proti mo-
dernemu sovražniku.

A Yamin Khan je zopet vstal
in vprašal štabnega komisarja,
zakaj Anglija ne zgradi moder-
nih šol v Indiji, ko vendar izko-
risti Indijo za milijone vsako le-
to. „Indijci so vam dobri,“ je
dejal, „ko je treba vam znašati
skupaj razni material, ki ga iz-
važate v Evropo, toda šol tega
jim ne daste, kje naj pa izobra-
zimo svoje ljudi, ako jih nima-
mo kje. Bogastvo jemljete nam
iz rok, a v povračilo ne dobimo
ničesar!“

Tako odločno se ni drznil po-
vedati uradni vladi v Indiji do
danes še noben v Indiji. Ta sa-
mozavest Yamina Khan, je go-
tovo dirnila vso angleško jav-
nost naravnost v srce. Kaj, če
divjaki hočejo svobode? To je
gotovo neumljivo za John Bula.
Toda naj bo umljivo ali ne, sve-
se obrača, ljudstvo spregleduje
in dan plačila za oholo Angli-
jo prihaja. Potlačila je v krvi in
z zvižajami svobodoljubne želje
Ircov. Toda Irci so majhni. Teh
je komaj 7 milijonov, pa še ti
so razcepljeni. Toda Indija ni
Irska, ta šteje 319 milijonov lu-
di, če se vzdigne, to je sila, ka-
tere je Anglija strah. Zahteva,
da se nastavi v indijsko armado
domače častnike — je že velik ko-
rak k pravi samozvesti, v kate-
ri se bo v kratkem tudi sedaj še
necivilizirani Indijec izobrazil,
da bo popolnoma spregledal.
Kadar se pa to zgodi, tedaj bo
pa Angleški slavi v Indiji za ve-
dno odzvonilo.

— LONDON ŠTEJE BLIZU 7
MILIJONOV PREBIVA-
LCEV.

London, 28. marca. — Gla-
sim poročil iz urada komisije, ki
je vodila ljudsko štetje v Londo-
nu, je londonsko mesto štelo s
predmestji vred dne 31. dec. lan-
skega leta celih 6.891.419 duš.
Od zadnjega štetja pravi poro-
čilo, je London napredoval za
57.885 duš.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Bridka izguba je doletela g.
dvornega svetnika Franca Šuk-
ljeja in vso rodbino njegovo. U-
mrila je namreč dne 2. t. m. na
gradu Kamnu njegova soproga
gospa Roza Šuklje iz znane no-
vomeške ugledne rodbine Rosi-
nov, s katero je ta odlični naš
politik živel 50 let v vzornem in
nad vse srečnem ter harmonič-
nem zakon.

Umril je 3. t. m. popolne sta-
rosti duhovnikov ljubljanske
škofije, zlatomašnik Karel Kli-
nar, vpokojeni ekspozit, bivajoč
zadnji čas v Ribnici. Pokojni je
bil rojen 4. nov. 1836. V Trzinu,
v mašnika posvečen l. 1863. Le-
tos bi bil torej obhajal biserni
jubilej mašništva, a ga je smrt
po dvanajstih dneh prehitela.
Služboval je kot kaplan na Jese-
nicah in v Košani, nato je bil 6
let kurat v Šturiji na Vipavskem.
Huda vročinska bolezen z obču-
tnimi posledicami ga je prisilila,
da je moral zgodaj v pokoj —
brez pokoja. Opravljal je nam-
reč službo duhovnega oskrbnika
v božjepotni cerkvi pri Novi
Štifti — skoraj 40 let.

Radiču politika nese. Sarajev-
ska „Hrv. Sloga“ piše o Radiču:
Radič je nazval vodstvo Hrvat-
ske tež. stranke „pokvarjeno go-
spodo.“ Toda zakaj? Dočim ti
ljudje v boju za dobrobit nara-
da ležejo dan za dnem v vedno
večjo bedo in siromaštvo, pa
Radič v svojem delu za narod
zbira in bogati, tako da je danes
on, ki je bil še pred par leti čis-
to reven, bogatejši nego vsi o-
stali hrvatski politiki skupaj,
kajti njegovo premoženje znaša
približno 20 milijonov kron.“ —
Radič dela potemtakem zelo
uspešno politiko.

Izgradba zagrebskega kolo-
dvora. Za razširjenje in izgra-
dbo zagrebskega kolodvora so
pripravljeni načrti, ki naj bi za-
dostil potrebam za dobo 50 let.
Del teh načrtov se že izvršuje
in bodo v kratkem dokončana
dela razširjenega kolodvora pri
Čulinovcu. Nato se začne dela
za zgradbo tovrstnega kolodvora
ki bo ležal med glavnim in ran-
žirnim kolodvorom. Delo izvrši
po vsej priliki zagrebsko želez-
niško ravateljstvo v lastni re-
žiji.

Francosko poslanstvo v Beo-
gradu. Francoska republika
zgradi za svoje poslanstvo v
Beogradu palačo, v kateri bo na-
stanjen poslanski urad in oseb-
je poslanstva. Z gradnjo palače
se prične že tekom letošnjega
leta.

Kristan zopet pri dnarcih.
Vodstvo Slovenske banke in pa
Zadružne banke je prevzel g.
Anton Kristan, ki se je vrnil iz
Belja v Ljubljano. Zadružna
banka in Slovenska banka sta a-
filijaciji Slovenske (Praprotni-
kove) banke, ki ima pri obeh ve-
čino delnic. Zaružna banka bi
se imela fuzionirati s Sloven-
sko banko, do fuzije pa še ni pri-
šlo.

Ušive pošne pošiljatve. Na
peronu glavnega kolodvora v
Mariboru sta stala več dni dva
poštna ročna vozička, naložena
s poštnimi paketi za rekrute iz
Srbije, Črne gore in Macedonije.
Na obeh vozičkih so pritrjeni
napisi, ki svarijo potnike, naj še
ne približajo paketom, ker so —
okuženi od uši. Pisec teh vrstic
si je ogledal oba vozička s pa-
keti. In kaj je videl? Po paketih
kar mrgoli — macedonskih uši.
Mariborska pošta se brani pre-
zvzeti te pakete. Menda bodo uši
s paketi vred transportirali zo-
pet nazaj na Balkan.

PAPEŽ PIJ XI' POIZKUŠA REŠITI ŽIVLJENJE NAD- ŠKOFU ZEPLIAKU.

Rim, 28. marca. — Vatikanski
krogi so v resnih skrbih, radi
smrtne obsodbe, ki jo je izrek-
la boljševiška porota nad nad-
škofom Zepliakom in njegovem
generalnem vikarju Buaoloviću
v Moskvi. Sveti Oče bo baje o-
sežno apeliral na sovjetsko vla-
do, da naj prepreči smrtno izvr-
šitev nad obsojenimi duhovniki.

ARGENTINIJA USTANOVI DRŽAVNO KLVNICO.

Buenos Aires, 28. marca. —
Tujezemski trusti, so pričeli v
Argentiniji prav tako zasedati
trgovska križišča, kot v Mehiki
razni petrolejski magnati na pe-
trolejskem polju. Razne chica-
ške tvrdke so pričele ustanavlja-
ti po Argentiniji že svoje klav-
niške podružnice, kjer se pridno
bavijo z konzerviranjem mese-
nih jstvin. Argentinski držav-
niki so proces tujezemskih tru-
stov že zapazili in o tem vpra-
sanju prav resno premišljujejo,
kako bi nastopili, da bi z vs-
pešno konkurenco izpodrinili iz
Argentinskega trga vse tujece.

Argentinijska je bogata dežela s
živinorejstvom. Na sto tisoče in
sto tisoče klavne živine proda
letno Evropi. Klavnice in to mo-
derne so torej Argentiniji neob-
hodno potrebne. Tujezemski tru-
sti so opazili ta trenutek in ga
hočejo izrabiti, kar imajo iz svo-
jega trgovskega stališča popol-
noma prav. Toda opazili so na-
kane tujcev tudi Argentinci sa-
mi. Dr. Thomas A. Le Breton,
minister za poljedelstvo, ki je že
dal časa preje proučeval kmetij-
stvo po raznih državah, je pred-
lagal argentinski vladi, da naj
ustanovi svojo lastno državno
klavnico, in da naj se vrši v Ar-
gentiniji vse konzerviranje pod
državnim nadzorstvom. Pod o-
kriljem vladnega nadzorstva bi
prišlo po Brentonovem predla-
žu konzerviranje in ves klavni-
ški produkt mnogo ceneje, ka-
kor če se pusti to obrt v rokah
privatnikov, ki bodo v prvi vr-
sti gledali na svoje lastne žepe,
izmozgavali delavstvo in živino-
rejece.

Argentinskim državnikom se
ideja dopade, so pripravljani
Brentonove načrte podpreti in
državna klavnica v Argentiniji
je skoraj gotova stvar. S tem
bo Argentinijska pa tudi lažje vo-
dila konkurenco z drugimi državami,
česar bi ne mogla, ako
bi bile klavnice v rokah tuje-
zemskih trustov.

DENARNE POŠILJATVE.

Včerajšnje cene so bile jugoslovans-
kim dinarjem:

100 — Din.	\$ 1.35
500 — Din.	\$ 5.90
1000 — Din.	\$11.60
2500 — Din.	\$29.00
5000 — Din.	\$57.00

Za italijanske lire:

50 — Lir.	\$ 2.95
100 — Lir.	\$ 5.60
300 — Lir.	\$15.90
500 — Lir.	\$26.00
1000 — Lir.	\$51.00

Pri večjih svetah, ki presegajo 20
5 tisoč Din. ali 2 tisoč Lir, damo še po-
seben popust. Predno pošljete denar
čez druge tvrdke se spomnite na
naše podjetje, ki bo vam poslalo vaš
denar v stari kraj ceneje in hitreje,
kakor kje drugje. Naše cene so ved-
no najnižje!

Vse pošiljatve naslavljajte na:
BANČNI ODDELEK EDINOST
1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopisi za terkovno številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtkovno številko do 12. ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Ameriki se oči odpirajo.

Kolikrat smo že povdarjali, da naše publične šole ne storijo svoje dolžnosti ne do države, ne do naroda in ne do človeške družbe. Šola je najvažnejša naprava v vsaki državi. Mladina je namreč sedanja bodočnost vsakega naroda. Kakoršna je toraj sedaj mladina, taka bo pa naša prihodnost. Vse homati je sedanjega sveta niso od danes. To so samo naravni samo dolgoletno pomanjkljive vzgoje mladine.

Kdo je uničil Avstrijo? samo oni zakoni, katere je sklenila Avstrija in katere je "katoliški" cesar Franc Jožef potrdil, o katerih je veliki Leon XIII. zaklical, da so "Leges abominabiles," "nesramne postave."

In to najdemo pri vseh drugih narodih.

Ali si ni Francija že dolga leta sama kopala svojega lastnega groba?

Ali ni Nemčija s svojim šolskim sistemom pokvarila svojo mladino, tako, da so bili katoliki primorani sami svoje šole zidati in vzdrževati?

Enako velikansko napako dela tudi Amerika. Da so danes ječe polne, da so poboljševalnice polne, da danes ni nihče več življenja varen skoraj na sredi mesta opoldne, to so vse samo sadovi slabe vzgoje.

Pojdite po ječah in glejte te hudodelce tam zaprte, ali niso zvečina mladeniči v najlepših letih? Mesto, da bi proizvajali kot koristni člani človeške družbe, pa jih mora človeška družba rešiti kot divje zveri, za mrežami v kakem zoološkem vrtu. Pa pojdite v zgodovino vsakega teh kriminalcev, pa boste pri vsakem prišli do vira tega zla — slabo vzgojo.

Pred kratkem smo čitali, da se je nek nadut katolikožre izrazil v Oregonu, da se ječe polnijo z učenci katoliških šol. Pa so se takoj oglašili razni izvedenci v kriminalistiki in povedali, da je ravno nasprotno res, da je komaj 6 odstotkov kriminalcev hodilo v katoliške šole. Pa še teh 6 odstotkov so taki, ki so hodili v katoliške šole samo kak mal del svojih šolskih let ali so pa bili dobri in moralni, ko so zapuščali šolo, pa jih je slaba družba pokvarila potem.

Sicer pa ni treba nikakih dokazovanj, da publične šole niso dobre. Kdor je čital le časopise zadnjih mesecev, mu je gotovo padlo v oči, ko je čital, da sami amerikanci niso več zadovoljni s svojim šolskim sistemom, da sami uvidevajo, da jih sedanja publična šola vodi samo v gotovo pogubo. Zato poskušajo v vseh zakonodajnih zbornicah, vseh Združenih držav najti postave, kako bi ta nepravilni sistem popravili, kako bi ga zboljšali, da bi mladini koristil in ne škodil.

Pred vsem vsi uvidevajo, da je šola brez vere nestvor, humbug, to kar je telo brez duše, nekaj mrtvega. Ako je pa šola nekaj mrtvega, kako naj ohranja življenje narodu?

Tako je bilo pri zadnjem državnozbornem zasedanju kongresa v Washingtonu predloženih več predlog glede tega.

V Texas državi imajo pred zbornico predlogo, da mora biti učitelj ali učiteljica na publični šoli samo oni, kdor veruje v Boga. Brezverec ali brezverka v tej državi ne more postati učitelj-ska moč.

Illinoiska zbornica je skušala z vso silo uvesti dnevno čitanje svetega pisma v publične šole.

Mestni šolski svet v Chicagu je poskušal uvesti poduk o moralnem življenju.

West Virginijska zbornica ima pred seboj predlogo, po kateri se mora v vse publične šole uvesti etika in morala, to je poduk o čednostnem življenju. Učiteljstvo bo moralo polagati izpite tudi iz tega predmeta. Dve drugi predlogi v tej zbornici zahtevati vsakdanje čitanje svetega pisma v vseh publičnih šolah in vsak otrok bo moral vsaj dve vrstici svetega pisma prepisati vsaki dan, da se mu bo potem toliko globlje utisnil v spomin. Druga predloga v tej zbornici prepoveduje učiti v publičnih šolah evolucijo, (da je človek iz opice.)

Kaj vse te nove postavbe povedo vsakemu pametnemu katoličanu v Ameriki?

To, da je šolski vzgojni sistem naših publičnih šol za nič, da publična šola ne vzgaja mladine pravilno,

da so o tem prepričani vsi naši zakonodajci, vsi, kateri odločujejo o bodočnosti naroda,

da vidijo, da treba dati naši mladini drugačne vzgoje, kakor jo pa daje sedanja publična šola,

da je toraj vsak katoliški oče v vesti dolžan dati svojega otroka tja, kjer ni treba še-le kakih postav, da se bo otrok vzgajal pravilno, ni treba postav, da se bo čitalo kako protestantsko zavito sveto pismo, tudi ne postav, kjer bodo učitelji učili kako moralo ali etiketo brez podlage vere, temveč kjer je vse to že obilno preskrbljeno — v katoliško šolo.

Vidi se pa iz tega tudi, kako one župnije greše same na sebi, katerim ni mar, da bi poskrbele za svoje farne šole.

Na to opozarjamo tudi katoliška društva in jednote. Skoraj vsa imajo v svojih pravilih, da mora vsak njih član pošiljati otroke samo v katoliško šolo. Zakaj se ta pravila ne izpolnjujejo? Zakaj se dovoljuje članom, da prestopajo to točko? Ali ni ta točka, ki ukazuje, da se mora take člane suspendirati, zadnje čase že sam humbug, ker se itak ne izpolnjuje?

Stariši, ki ne pošiljajo otrok v katoliško šolo, kjer je, ne morejo dobiti odveze pri spovedi, ako drugače ne poskrbe za dober poduk otrok v krščanskem nauku, da jih pošiljajo v kako nedeljsko šolo, ki pa mora biti po odločilu svete stolice vsaj dvakrat na teden.

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Leadville, Colo. (Strašna nesreča). — Vse drugo bi bili prej pričakovali, kakor da bo naša cerkev zgorela. Na praznik sv. Jožea, patrona naše cerkve in nasebine smo se pripravljali od 1. marca počenši. Zvečer ob 7:30 smo se vsaki dan zbirali v cerkvi in molili rožnivenec ter litanije sv. Jožefa z raznimi molitvami. Hoteli smo s to pobožnostjo doseči dvoje: da bi se zboljšale delavske razmere in da bi polagoma ustanovili svojo lastno katoliško šolo. Ljudje so zelo radi obiskovali to pobožnost in se veselili praznovanja sv. Jožefa. Ker je bil praznik v ponedeljek in ker je vse delavstvo ob delavskih zaposleno, zato smo sklenili, da bo glavno praznovanje v nedeljo 18. marca.

Cerkev smo okrasili tako, da je dolgo vrst let ni bila tako lepšana. Pri prvi in drugi maši je bila pridiga o sv. Jožefu. Zvečer smo peli litanije sv. Jožefa in ga v molitvah prosili varstva in pomoči. Praznovanje je minilo ob 8:30 zvečer. Ljudje so se polagoma iz cerkve razšli. Npbeden ni slutil, kaj se bo zgodilo čez par ur. Jaz sem bil v cerkvi zadnjikrat ob 9. zvečer, pogledal vse po cerkvi in našel sem vse v redu. Cerkev sem zaklenil. V svoji sobi sem nato molil in bral do polnoči.

Parkrat sem pogledal skozi okno, a nisem nič opazil. Može so mi pozneje pravili, da so nekateri šli ravno malo časa pred polnočjo mimo cerkve, a niso nič opazili, bilo je vse tiho in mirno v cerkvi in okrog cerkve. Ob 12 in 10 minut zapoje telefonski zvonec, tako močno, da sem se kar ustrašil. Grem k telefonu pa mi zakliče nekdo: "Ogenj v cerkvi." Jaz nisem verjel, pa še enkrat vprašam, a mi močno odgovori: "Ogenj v vaši cerkvi." Pogledam pri oknu in resnično cerkev je bila že do polovice v ognju. Ustrašil sem se tako, da nisem znal, kaj bi začel. Nato prideta dva fanta, poskušala sta, da bi kaj rešila, a je bilo že nemogoče. Eden je šel in me močno pozvonil s cerkvenim zvonom. Zbralo se je nato veliko ljudi, kateri so se trudili, da bi ogenj ustavili. A ogenj je švilgal vedno višje in višje in z neznanjo naglo požiral krasno stavbo. Ob 1. ponoči je bilo že vse končano, drugega ni bilo kot pepel in še vedno se je valil požirajoči ogenj iz razvalin. Les od strehe je nesla sapa po zraku daleč na vse strani in vsled tega se je vžgalo več hiš, a ker je bil sneg po strehah in so fantje splezali takoj na strehe, so pogasili ogenj.

Može in fantje so se trudili, da bi bili ohranili vsaj župnišče, a je bilo nemogoče, ker je voda v brizgalnicah začela zmrzovati. Ljudje so ob pogledu, da jim gori prelepa cerkev, katero so s svojimi žulji postavili pred 24. leti in so zanj skrbeli, da ni imela nobenega dolga, jokali in žalovali, da je bilo groza. Razen par neobčutnih in neotesanih je vsak jokal.

Ob 1. se je začelo vžigati župnišče, že prej so zmetali venj v sneg pohištvo, a ko je začelo goreti v župnišču, so nekateri ne boječ se nevarnosti, rešili še, kar se je dalo. Zgorelo nam je tudi precej župnišča, le par sob je ostalo. Žalosten je pogled na pogorišče, iz katerega se še sminjajo kadi. Delo 24 let je bilo uničeno v dobri uri. Nimamo ne

cerkve, ne župnišča.

V cerkvi nam je vse zgorelo, vsa cerkvena oprava in še celo kelih s sv. hostijami, tudi toliko nimamo, da bi se vsaj za silo mogla maša brati. Kar je pa bilo cerkvene oprave v župnišču, nam je pa ondi zgorela. Postavljeni smo popolnoma goli na cesto. Ljudje še vedno jokajo in žalujejo, nikakor se ne morejo utolažiti.

"Mama, kje je cerkev vprašujejo majhni otroci, mama, kam so deli gospod cerkev." A mama začne jokati, ko jo otrok spominja na nekdanjo cerkev. Hud, da strašen je ta udarec. Zdi se nam, da ga ne bomo preboleli. A zaupanje v Boga in v pomoč sv. Jožefa ter zaupanje v dobra srca naših rojakov širom Amerike nas navdaja, da pomoč ne bo izostala. Naša nasebina je majhna, nas je samo okrog 600 in smo večina sami revni delavci ki dnevno služijo od \$2.70 — 4 in pri tem pičlem zaslužku, lahko veste, dragi rojaki, da ni nasebina zmogla postaviti cerkev in župnišče.

Takoj 19. marca zvečer so se v društvenem domu zbrali možje in fantje cele fare in se posvetovali kaj storiti. Sklenili so najprvo obiskati vse farane da se zve, koliko bi mogli farani dati za novo cerkev. A svota, katere nam bodo naši farani dali, čisto ne dosega, da bi vsaj nekaj napravili. Zavarovalnica znaša \$5000, a kaj je to ob sedanji dragini. Zato trkam po potih tega dopisa na usmiljena srca vseh naših rojakov in prosimo prav vsakega, da nam tako nesrečno prizadetim pomaga.

Gospode župnike pa prosimo, ako bi bilo komu mogoče, da bi nam podarili kako slabo mašno obleko, katero so morda že zavrgli ali kelih ali monštranco sploh kar spada k božji službi, ker je nam prav vse zgorelo, tudi mašne knjige, sploh vse liturgične knjige.

Darove naj pošlje vsak na naslov: **Cerkveni odbor cerkve sv. Jožefa 515 — 525 West Chestnut Street, Leadville, Colo.**

Rev. John Miklavčič, župnik.

Frank Zaitz, Jr. preds.

Frank Stibrnik.

Joseph Clane (Klun).

So. Chicago. — Prijatelji godbe in lepega petja v nasebini so zložili toliko denarja skupaj, da bo na Velikonoč prva maša — instrumentalna ali petje spremljevano z godbo. Nastopi 8 izvežbanih godcev in se bo proizvajala Battman's Mass in F. Zopet lep napredek tudi na tem polju.

Poročevalec.

Iron Mountain, Mich. — Za časa mojega potovanja po državi Michigan se imam zahvaliti tudi Mr. Bercetu našemu lokalnemu zastopniku v Iron Mountain. Ko sem dospel v nasebino sem bil nadvse prijazno sprejet od Mr. in Mrs. Bercet.

Mr. Bercet mi je veliko pomagal, ko me je vodil okoli slovenskih družin, katere so po tej okoli silno razstresene. Pa tudi snega ni manjkalo zato, sva imela le bolj težavno pot, ali vseh sva le dosegla, da sva pridobila precej novih naročnikov za naše liste. Zato se Mr. Bercetu prav iz srca zahvaljujem, Bog mu naj stotero poplača za ves trud, ki ga je imel dotične dni z menoj z agitiranjem za katoliški (Dalje na 4. strani.)

Pismo iz Pariza.

ze Edinost L. Kuhar.

(Dalje.)

Ne moremo razmotrivati o vojaških razlogih ki so motivirali izpraznitev Galipolja v trenutku, ko bi ekspedicija imela uspeti, vendar se nam zdi, da je postopanje angleškega vrhovnega poveljstva 1915. isto, kot v avgustu 1914. Admiraliteta se je očitno vstrašila svojih uspehov, ki jih ni želela, in je rajši hitro zaključila dardanelski manever, mesto da bi odprla Rusiji po Črnega v Sredozemsko morje. Skoroda smo prisiljeni misliti, da je dardanelska ekspedicija bila le komedija, za koje uspeh britanska admiraliteta nikdar ni resno upala, oziroma ga niti želela.

Sedaj, ko smo parkrat zaporedoma konstatirali trdoglavno postopanje britanske vlade v neki gotovi natančno preračunani smeri, se moramo vprašati, zakaj neki je V. Britanija s tako nerazumljivo odločnostjo delovala očitno proti interesu aliiranih velesil in osobito v neprilog popolnoma osamljene zavezničice Rusije. Razlogi zato so morali biti res silno tehtni. Dvoje razlag je mogoče. Prvič je lahko biti, da je Rusija sama gledala z ljubosumnimi očmi na angleško brodogojstvo ter izrazila svojo nezadovoljnost nad poizkusi, ki bi jih Anglija podvzela, da si osvoji Carigrad, katerega je Rusija že štela med svoj bojni plen. Anglija bi torej bila v tem slučaju ravnala le z veliko obzirnostjo napram svoji ruski zaveznički, ki je hotela vprašanje Carigrada rešiti brez pomoči angleških drednavtov.

Drugič pa je tudi sledeča razlaga dopustna. Anglija je imela glede bodočnosti turškega cesarstva svoje lastno mnenje, in je želela, da ji Rusija teh računov ne prekriža. Zato ni marala podzveti ničesar, kar bi vojaški položaj Rusije olajšalo. Anglija je morebiti gojila tiho željo, da bodo osrednje velesile premagane in da pri razdelitvi plena Rusija ne bo navzoča.

Prva razlaga je izključena, o tem nas bodo sledeče vrste pričale. Mi smo za drugo!

Poklicali bomo na pomoč nekaj zanimivih tajnih dokumentov, ki jih je koncem 1917. in začetkom 1918. objavila ruska sovjetska vlada. Dva dokumenta si hočemo ogledati in sicer takozvani dokument 23 bis in 25 bis.

Prvi je zapisnik velike ruske konference od 8. februarja 1914. ki se je pečala o organizaciji ruskega vpada na Carigrad in na morske ožine.

Tem beremo sledeče besede: Zgodovinski problem, morskih ožin za nas obstoji v tem, da si jih osvojimo. Mi moramo gospodovati nad obema obalama Bospora, Marmare in Dardanel, da si bomo na ta način osigurali izhod v Sredozemsko morje. Tega problema mi ne bomo mogli rešiti na drugi način kot v slučaju splošne evropske vojske. Osvojitve Dardanel zavisi od ugodnega trenutka. Ustvariti ta ugoden trenutek, je naloga vnanjega ministrstva.

Sledi nadalje detajlirano poročilo o poteku konference, kateri so prisostvovali Sazonov kot vnanji minister, Grigorovič minister mornarice, Žilinski načelnik generalnega štaba, Giero poslanik v Carigradu in še drugi strokovnjaki v vojaških in pomorskih vprašanjih.

Konferenca je natančno določila, katere čete bodo udeležene pri napadu na Bospor, kako se bo vršil transport in tudi predvidela vse evropske komplikacije, ki bi ekspedicijo proti Carigradu lahko ovirale. Pretresli so vse možnosti, študirali stališče Avstrije, Nemčije, Romunije, Anglije in Francije.

5. aprila 1914. je car pritrdil sklepom konference.

Za našo uporabo podčrtajmo v tej konferenci le trdno nemahljivo voljo ruske vlade si osvojiti carigradske in dardanelske ožine če tudi z največjimi žrtvami. Rusija je torej v vigradi 1914. smatrala osvojitve Carigrada kot najnujnejši in najbližji cilj svoje politike. Obdržimo to udejstvitve.

Dokument 25 bis je datiran od 4. marca 1915. in vsebuje v velikih potezah tajno rusko-francosko-angleško pogodbo o vsodi carigradskih ožin. Francija in Anglija privolita v to, da v slučaju "srečnega izida svetovne vojske" Rusija zasede Carigrad, obe obali Bospora in Marmarskega morja ter evropsko obalo Dardanel. Rusiji pripadeta tudi otoka Imbros in Tenedos pred Dardanelami. Ruska vlada pa pripoznava od svoje strani Angležem in Francozom gotove pravice v Palestini, Mezopotamiji in v Perziji. Italija se je v londonskem paktu od 26. aprila 1915 pridružila anglo-francosko-ruski pogodbi pod pogoji, ki so nam Jugoslovanom v žalosten spomin. Resnici na ljubo pristavimo, da nosi londonski pakt podpis grofa Benckendorffa-a, ruskega poslanika v Londonu.

Iz navedenega dokumenta sledi, da Rusija v istini nikakor ni opustila svojih teženj po Carigradu in po ožinah in da se je držala popolnoma sklepov konference v januarju 1914. Še več mi vidimo, da se je Rusom posrečilo pridobiti angleški podpis seveda proti zelo resnim protiuslugam. Rusija je nemoteno šla proti svojemu cilju. Obdržimo tudi to drugo konstatacijo.

Škoda je sedaj samo, da boljševiki niso objavili tudi besedila tajne pogodbe, ki sta jo tik pred izbruhom svetovne vojske podpisala predsednik francoske republike R. Poincare in ruski car. Da se je takrat (junij 1914.) podpisala vojaška pogodba, je znano in tudi njen namen, samo natančno besedilo še ni bilo objavljeno in zato smo navezani na razna domnevanja, ki pa v našem slučaju nosijo značaj absolutne verjetnosti.

Kakašne pogoje je stavil ruski car francoskemu predsedniku za morebitno vojaško pomoč v franko-nemškem konfliktu? Teh pogojev nam ne bo težko uganiti, sedaj ko poznamo predmet velike ruske državne konference v januarju 1914. in vsebinsko rusko-franco-angleške pogodbe o carigradskih ožinah iz marca 1915. Brezdvomno je car Nikolaj obljubil Franciji svojo vojaško pomoč pod pogojem, da slednja pripozna upravičenost ruskih teženj po Carigradu in ožinah. Če je Rusija januarja 1914. tako podčrtala zahtevo po izhodu iz Črnega morja, če je v marcu 1915. dosegla privolitev zavezniških velesil za izvršitev svojih načrtov, potem je tudi v juniju 1914. neprikrto zahtevala od Francije, da prizna ruske pravice do Carigrada in ožin. Ta zaključek se nam zdi popolnoma naraven in tako smo zadostno poučeni o pogodbi med Poincarijem in carjem Nikolajem, ako ravno ne poznamo besedila.

(Dalje prihodnjic.)

NA STRAŽI.

"Glas Svobode" se je nedavno zaletel v sv. mašo in v denar, ki se plačuje za sv. maše. Prosluli Novak potegnil je zopet za svoj neumni zvonec. Na njegove neslanosti, češ, da je vse to humbug, treba odgovoriti. Meša se Zvonec v stvari, o katerih se toliko razume, kakor zajec na bobni; in če komu, bi njemu lahko rekli: "Čevlje sodi naj koptar..."

Kaj pa je sv. maša?

Kristus, naš Bog in naš Gospod, se je sicer enkrat na lesu križa daroval Bogu za nas, da bi nas odkupil, vendar pa ni hotel, da bi z njegovo smrtjo prenehalo svečeništvo (Hebr. 7, 24), zato je pri poslednji večerji v noči, ko je bil izdan, svojo nevesti, Cerkvi, zapustil vidno daritev, kakor jo zahteva človeška narava — da se nam po tej daritvi predloži ona krvava daritev, ki se je samo enkrat na križu opravila, da se spomin na to daritev ohrani do konca sveta (1. Kor. 11, 24) in da se korist in moč te daritve obrne v odpuščanje grehov, katere zakrivamo dan za dnem. — Kristus je izjavil, da je on večni duhoven po redu Melkizedekovem, daroval je svoje Telo in svojo Kri pod podobama kruha in vina Bogu, svojemu Očetu, podal je oboje svojim apostolom v zavzivanje, apostolom, katere je postavil v tem trenutku za svoje duhovne; njim in njihovim naslednikom v svečeništvu je ukazal, da opravljajo to isto daritev, rekoč: "To storite v moj spomin!" (Luk. 22, 19; 1. Kor. 11, 24), kakor je katoliška Cerkve to vedno razumevala in učila (Tridentinski cerkveni zbor s. 22, c. 1).

"Je to ravno isti dar, je to vedno isti, ki se daruje po duhovni, kakor ta, ki se je daroval na križu, samo način darovanja je različen" (istotam c. 20.)

Sv. maša je torej na zemlji češčenje Boga v najvišji meri, je najvišje češčenje, katero morejo ljudje Bogu skazovati. Cerkve zahteva od vsakega kristjana pod smrtnim grehom, da se te daritve udeleži vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik. Cerkve hoče, da kristjani z njo vkup živijo življenje Kristusovo. Ona pozna človeško slabost in ve, kako malo se mnogi ljudje brigajo za božjo službo, ki ni zapovedana. Zato taka strogost v tem oziru, ki je psihološko edino prava. Ta strogost odgovarja naravi stvari; kajti verniki so kot udje Kristusovega telesa zavezani, da so združeni z glavo, dolžni so samim sebi in občini, da se udeležujejo skupne božje službe.

Sv. maša je bogoslužje, katero je Kristus določil za vse čase. Prvo sv. mašo je daroval sam, potem pa je ukazal apostolom: "To storite v moj spomin." "Smrt Gospodovo naj oznanjajo" (pri tem opravilu), "dokler ne pride" (k sodbi) (1. Kor. 11, 26).

Sv. maša je pa tudi bogoslužje

DELO DOBIJO DEKLETA!

Takoj dobi delo par deklet. Delo lahko na strojih in ročno dela, kot sestavljanje raznih izdelkov. Delu se je lahko priučiti. Plača po dogovoru.

Potrebujemo tudi dva fanta. v starosti od 16. let naprej. Delo primerno in plača po dogovoru.

Vprašajte osebno pri: **BRAUN ROW COMPANY** 2230 — So. Wood Street. CHICAGO, ILL.

DRUŽBA ŠV. MOHORA

izda za l. 1923 sledeče knjige:
1. Koledar za leto 1924.
1. Življenje svetnikov. 4. snopič.
3. Slov. Večernic 76 zvezek.
4. Kemija.
Udina stane 1 dolar. Kdor želi še vezani molitvenik doplača 30 centov.
Oglasite se približno do 5. marca 1923.
Zastopnik Družbe sv. Mohora v Ameriki:
REV. J. M. TRUNK,
P. O. Berwick, N. Dak.

je, ki je spojeno z največ milostmi. Pri sv. maši se razdeljujejo vse milosti in zaslužnja, katera je Kristus za nas pridobil s krvavo daritvijo. Sv. maša naj posvečuje duhovna in ljudstvo.

Sv. maša je nadalje najvišje-nejši umotvor, kar jih ima človeštvo. Cerkve je najlepše božje delo na svetu, zato mora pa tudi njeno bogoslužje odsevani v prav nebeški krasoti. Človeški duh ni mogel in ne more kaj krasnejšega iznajti, Bog ni mogel človeku ničesar dati, kar bi bilo za njega z večjimi milostmi združeno.

Ta umotvor se je polagoma razvijal, dokler ni dosegel današnje krasote. Kristus je daroval prvo evharistično daritev v tesni zvezi na velikonočno Jagnje Starega Zakona, z neskončno ljubeznijo in božjo dostojnostjo. Zgled Kristusov je bil ravnino za apostole, pri praznovanju Velike noči so storili v prvi vrsti to, kar je storil Kristus. Po njegovi volji in razsvitljeni od sv. Duha dodeljeni so pa še posebne molitve in vpeljali obrede, da bi opravljali in slavili sv. skrivnost kar najbolj mogoče častljivo in slavno. Posamezni obredi, kakor jih nahajamo pri vseh liturgijah, segajo do apostolskih časov in ustnega izročila. K tem spadajo pripravljalne molitve, čitanje iz sv. Pisma, prepevanje psalmov, daritev kruha in vina, molitve za žive in mrtve, darovanje z besedami konsekracije, omenjanje smrti in vstajenja Gospodovega, molitev Gospodova, znamenja križa, poljub miru, lomljenje in razdelitev hostije (obhajilo). Zahvala po obhajilu. Gospod je prepustil cerkvenim predstojnikom, da dajo daritvi, ki jo je On postavil, primerno liturgično obliko in slavlje.

Pozabiti pa ne smemo: Sv. maša ni samo nekaj spomin, nekaka podoba daritve na križu — tako da bi se na primer spominjali dogodkov, ki so se vršili pred 1900 leti na Golgoti — sv. maša je pravo in resnično

ponavljanje one daritve, ki je odrešila svet. Tu pred nami na oltarju ponavlja Zveličar ono sv. pokorščino in neskončno ljubezen, s katero je opravil daritev na križu.

Humbug, vpije zloglasni Zvonko, je dajati, plačevati za sv. maše! Humbug bi bil, če bi on rekel, da bo denar, ki ga je nabral kot naročnino za razne liste, pa ga ni nikoli oddal, vrnil 1. aprila! Denar pa, ki ga kedo daruje za sv. maše, se izroči duhovnu s izrecno določbo, da opravi v ta ali oni namen darovalca sv. Mašo, in da obrne sadove sv. maše onim v prid, katere je on označil. "Štipendij" — denarni znesek za sv. mašo ni nikaka "Kupnina" za sv. mašo, je samo MILOŠČINA, prispevek v vzdrževanje duhovnika, a duhoven je iz pravičnosti vezan, da opravi za to miloščino sv. mašo v gotov namen darovalca (Cod. jur. can. 824).

Prvotno so ljudje darovali duhovniku navadno naturalije, in iz te navade se je pozneje razvila krasna navada mašnih štipendijev.

"Ali ne veste, da tisti, ki opravljajo v svetišču službo, tudi to jedo, kar je od svetišča, in kateri oltarju služijo, od oltarja delež prejema?" (1. Kor. 9, 13).

Novi urednik "Glasu Smrdobe" neki smrdljivi Zupančič — toraj Zvonkoto ni več tam? — pravi, da "nas daje," ker Glas Svobode trikrat na teden izhaja. — Ej, duševno revše, kaj misliš, da ne vemo, da je vedno več svinj na svetu, da jim treba vedno več svinske krme? — No, no! Nič nas ne daje. Nasprotno! Veseli nas, ako je res, da je več zmotenih Slovencev naročilo ta smrdljivi list. Kolikor več se jih bo naročilo, toliko več in toliko hitreje jih bo spoznalo kako strašno krasno farbate svoje kostrune. —

Dober svet Zupančiču: Veste kaj, kaj pa, ko bi Ku-ku-klane

začeli razširjati med Slovenci? Bajgali, to bo nekaj fletnega! Micka Kondatova bo nosila naprej gorečo metlo kot simbol slovenskih ku-ku-cov, Zupančič pa gnojne vile.

Se Jožeta Zavertnika z grabljami vmes pa bo taka parada, da bo le kaj!

VPRAŠALNI KOTIČEK.

Vprašanje: Na svetega Patrika, sredi posta, so imeli tukajšnji katoliški Irci svojo zabavo v proslavo tega praznika. Zabava je bila s plesom in drugimi skoraj popolnoma predpustnimi točkami. Moja hči je tudi hotela iti pa ji nisem pustila. Zgovarjala se je, da so Irci boljše katoličani, kakor smo Slovenci. Če toraj oni smejo, zakaj bi mi ne smeli. Kaj pravite na to, da Irci vsako leto sredi posta na praznik svetega Patrika prirejajo plesne zabave?

Odgovor: Kaj družega moremo reči, kakor sram naj bo vsakega katolika, ki gre v postu na plesne zabave, stokrat bolj sram pa naj bo katoličane, ki sredi posta pleše prirejajo, pa naj bodo to Irci, ali Italijani, ali pa naši odpadniki. Post je post in vse te zabave so gotovo proti duhu časa, pa naj se tudi v čast svetemu Patriku obhajajo, ki jih gotovo ni vesel in mu niso prav nič v čast. Čas bi res že bil, da bi se Irci zavedli tega! In koliko pohujšanje je to za vse druge katolike. Ko bi kak drug narod, na pr. kaki Slovani v postu tako slavili svojega svetnika, vsaj bi jih ravno Irci zmerjali z vsemi mogočimi imeni. — Vi ste pa prav naredili, da niste pustili svoje hčere tja in tako naredite vsako leto.

— Liga narodov ni to kar bi morala biti. Tako trdi Dr. Albert E. Einstein v Curihu. On pravi, da liga narodov nima moči ne volje, da bi vršila svojo nalogo. Vseled tega podaja rezignacijo kot član vrhovnega sveta lige narodov.

Pismo iz domovine.

Ljubljana. — Še le danes pridem do tega, da se vam morem zahvaliti za vaše pismo in za plemeniti dar. Prejel sem po ljudski posojilnici od vas 3.800 kron katere so, kakor poročate v pismu, darovali prečastiti gospodje Rev. Homar, Rev. Plaznik, Rev. Zaplotnik, Rev. Schiffrer in Rev. Mder. Nimam primernih besedi, s katerimi bi izrazil svojo prirčno zahvalo blagim gospodom za ta lepi dar. Želim, da bi jih spremljal božji blagoslov povsodi. Mi molimo za nje, ker so nam v veliki stiski pomagali. — Naznanim vam tudi, da so "Eksercicije" za vse stanove izgotovljene. Rokopis obsega 570 kvart strani in ima 7 ciklov duhovnih vaj, na pr. za vse stanove, za moške, za ženske, za dekleta itd. Ljudje povprašujejo po knjigi in jo zelo žele. Če bo tiskana, ne vem. Jaz sem star že nad 80 let, draginja je pa taka, da si skoro ne upam. Naj bo, kakor Bog hoče.

Še enkrat vsem č. gospodom, ki so bili tako dobri, da so knjigun plačali in posebej se onim, ki ko.

so mi poslali še kak darček, prirčna hvala in stokrat Bog plačaj!

Urban Nežmah, lazarist.

Kdor še ni poslal denarja za knjigo niti ni knjige vrnil, prosimo jih v imenu dobrih gg. misijonarjev Lazaristov, naj bi se jih usmili in knjigo plačali.

Uprava Edinosti.

KUKLUXKLANI NA DELU V LOUISIANI.

Baton Rouge, La. — Kukluxklani so na delu s polno paro pri volilnih kampanjah po vseh okrajinah. V dveh županijah imajo na listah svoje kandidate, za katere so dobili precej glasov pe nekaterih krajev večino pri primarnih volitvah. Celo za okrajnega sdnika hočejo izvoliti svojega pristaša. To seveda iz vzrokov, da bi jim nihče ne vezal rok.

Predor med Alasko in Kamčatko.

Ameriški inženirji so izdelali načrt za zgradbo podmorskega tunela med Alasko in Kamčatko.

ZAJTERK! KOSILO! VEČERJA!

Te tr ipotrebujemo sleherni dan. Da se pa oskrbi dobro in okusno zajterk, kosilo in večerjo, je potreba dobiti kakih dobrih stvari, zlasti dobrega mesa itd. Tega pa dobite najboljšega, če ga greste kupiti k:

MATH. KREMESEC
SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljšo vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prirejano meso in prave domače

"Kranjske klobase," doma narejene po slov receptu. Gospodinj zapomnite si to!

Zakaj naš narod
zaupa svoje
bančne posle nam

Zato ker smo včlanjeni pri Federal Reserve Bank, kateri mesečno poročamo vse naše poslovanje, ker je naša banka pod vladnim in državnim nadzorstvom kakor tudi Chicago Clearing House Association in posebej pa še, ker imamo sposobno in izvrstno uradništvo in upravni odbor, kar smo si v teku tridesetletnega obstanka, radi naše poštenosti in točnosti, pridobili zaupanje za vse oddelke našega poslovanja.

VSAKI MORE PRI NAS

vložiti varno svoj denar,
kupiti prvovrstne hipoteke (mortgage),
poslati denar na vse strani sveta,
kupiti parobrodne listke za vse prekomorske črte,
kupiti državne, mestne, okrajne in obrtne bonde.

Če ima kdo za krajši čas vložiti na obresti 1.000.00 ali več, urediti kakšno zapuščino, pooblastiti zastopnika svoje oporoke, ali pa urediti kako gospodarsko transakcijo, ali če ima, naj bo že posameznik, društvo ali druga, denar za investirati, naj se vedno obrne na našo

NAJVEČJO, NAJSTAREJŠO IN NAJBOLJ POZNANO
JUGOSLOVANSKO BANKO V ZDRUŽENIH DRŽAVAH,
KATERA IMA NAD TRINAJST MILIJONOV DOLARJEV
IMOVINE, in to je

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave. in vogal 19ste ulice
CHICAGO, ILL.

KAPITAL IN PREBITEK
\$1,250,000.00

BANČNA TRDNJAVA JUGOSLOVANOV V AMERIKI

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim in žalostnim srcem naznanjam vsem svojem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nam umrla ljubljena soproga in mati

Marija Šimec

dne 20. marca 1923. ob 9:20 zjutraj je po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti mirno zaspala v Gospodu v starosti 65. let.

Pokojna je bila rojena v vasi Griblje na Belokranjskem. V Ameriki je bivala nad 26 let. Bila je zelo mirnega značaja in me svojimi znanci zelo priljubljena.

Vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem se tem potom najpriskrbeje zahvaljujemo za njihove obiske, ko se je pokojna nahajala še v bolniški postelji, kakor tudi potem, ko je ležala na mrtvaškem odru. Ista prisrčna zahvala tudi za vse podarjene vence in cvetlice, vsem posameznikom in družinam.

Nadalje se najlepše zahvaljujemo č. g. Fathru Leo Novitsky-u O. F. M. ki so pokojno obiskovali v bolezni in ja tolažili na bolniški postelji. Hvala vam za Vaš trud in prijaznost!

Pogreb se je vršil 22. marca dopoldne in sicer s sv. mašo z adušnico v cerkvi sv. Štefana in od tam potem na Resurrection pokopališče v Summit, Ill.

Vsem, ki so pokojno obiskali v bolezni, ali potem na mrtvaškem odru, jo spremili na pokopališče, se še enkrat najlepše zahvalimo in Bog plačaj.

Ti pa preljuba soproga in mati počivaj in spavaj mirno, sveti ti naj večna luč, dokler te ne obudi angeljska tromba poslednjega dne!

Zalujoci ostali:
Nicholas Šimec st. soprog.
Nicholas in John Šimec, sinova.
Chicago, Ill. dne 24. marca 1923.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantirano, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom šlrom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.

V zalogi imam tudi vsakovrstne
LUBASOVE HARMONIKE.

ČRNA SMRT

Spisal
FR. Ka. Meško.

"Ne bi verjel, da more ta mož tako ljubiti. Mislil sem, da ljubi le denar. A res je res; večji zaklad je ta krasni otrok!"

Zvečer je spet prišel. Na bolnici je našel vse pri starem, le vročina je bila hujša, žeja večja, jezik črn, in kašel se je loteval deklice. Sam ji je vlivlval zdravila v vroča usta. Ostal je dokaj časa pri nji in jo tolažil. Ali je vedel, da ne bo več govoril z njo, prvo krasotico v mestu? Ko je odhajal, ni bilo resno njegovo lice veselejše, prej mračnejše. Za ihtečo mater in od strahu polblaznega očeta je imel edino besedico: "Upajmo!"

Rahela pa je bila mirna. Kakor v polsnu je ležala ves dan. Pač je včasih tiho zaječala od bolečin in od ognja, ki je gorel v nji. A prihodnji hip se je nalahko nasmehnila, kakor bi hotela starše potolažiti, ali kakor bi se bila nečesa lepega in sladkega domislila.

V noči od sobote do nedelje ji je postalo slabše.

Tedaj se je je polastil velik nemir. Večkrat se je v zadregi skoro plašno ozrla na očeta, ki je sedel ob vznožju postelje, dočim je mati sedela ob vzglavju in ji je s kisom močila vroče čelo, goreča lica in senca, v katerih ji je tolklo kakor s kladivom. V soju dragocene svetilke, viseče s stropa, se ji je zdelo trpeče lice očetovo še bolj strogo, nego je bilo sicer. To jo je plašilo. A bala se je, da je njena ura blizu; morda pozneje ne bo več mogla povedati, kar hoče in mora. Torej pogum!

In pričela je, z materjo najpoprej.

"Kaj ne, mamica, če umrem, me ne pozabiš?"

"Saj ne umreš, ti moje zlato!"

"In ni res, vse mi odpustiš, dobra moja mamica?"

Privzdignila je težko glavo in jo je nagnila. K materini roki, da jo poljubi. A mati se je glasno ihtec oklenila vratu; s poljubi je obsula trpeče, goreče, a v bolesti in v polmračnem soju svetiljkinem tem lepše njeno lice.

Molk. Slišal se je le jok materin in naglo, skoro hropeče dihanje očetovo.

"Oče, ali mi izpolniš veliko prošnjo?"

Boječe je vprašala. Starec se je nagnil k nji.

"Vse, moje dete, vse! Govori!"

"Ali se ne boš srdil na svojo Rahelo? Priden otrok hočem vedno biti, če se ne boš jezil — in če mi Bog da zdravje."

"Kako bi se kdo na tebe srdil, ti sladko dete, ti moje srce, moja duša. Govori, povej!"

Pomolčala je. Drobnji beli roki sta se nemirno poigravali s tenko odelo. S tihim, negotovim glasom je čez nekaj časa zaprosila:

"Oče, ali bi jutri šel k očetom minoritom?"

Starec se je začudil.

"Po njihova zdravila? Vešči možje so, pravijo ljudje. A pater Gabriel, izmed vseh najbolj izveden v zdravilstvu, je sam podlegel jezi črne smrti. Saj veš. Odjemal ji je njen plen, naravno, da se je maščevala."

Bolnica je nalahko odkimala in je pomolčala. Oči je nemir-

no vpirala v strop, kakor bi od zgoraj pričakovala poguma in pomoči. Čez nekaj hipov je zaprosila s še bolj drhtečim, negotovim glasom:

"Ne, oče! Po patra Bernardina bi šel!"

"Po patra Bernardina? A čemu ti bo, dete?"

Aron se je zelo čudil.

"Ne res, oče, saj se ne boš srdil, če ti vse povem! Glej, objubil si mi; in vem, da svojo Rahelo ljubiš."

"Ljubim te, solnce moje. Govori brez strahu!"

In spovedala se mu je, počasi, s tihim glasom, včasih prekinjenim od bolečin, ki so ji jemale moči, da je morala umolkneti, včasih zažutenim on poltihega joka.

"Bilo je pred tremi tedni. Poslal si me v Kanižo, k vinotrtcu Cesarju; večjo vsoto denarja sem mu nesla, ker sam nisi imel časa. Ne res, oče, saj še pomniš? — Glej, spominjaš se! — Ko sem se vračala, sem videla, kako je pri občestnem zidu mlad menih klečal ob mali kmetski deklici. Črna smrt jo je pograbila in jo je na cesti vrgla na zemljo. Še ranila se je pri padcu revica. Menih ji je brisal kri z lica in je govoril z njo dobro in ljubeče, da mati ne more bolj ljubeče s svojim otrokom..."

"In... in?"

Aron je od vznemirjenega pričakovanja zadrževal sapo, povsem k hčerki se je sklonil in je željno iskal z očmi njenega pogleda.

"Bil je pater Bernardin."

"In potem? Dalje, dete, dalje!" — je silil oče in si je brisal potno čelo. Čudne slutnje so mu napolnile vso dušo, da mu je črtela, kakor bi zrla naravnost v lice črni smrti.

"Ni me slišal, ko sem se bližala. Ves je bil pogreznjen v delo usmiljenja in v pogovor z deklico. Postala sem, opazovala, poslušala. Videla sem, da je njegov robec že ves okrvavljen. Tedaj sem mu ponudila svojega, enega onih, ki si mi ga prinesel iz Prage."

"Kako si mogla, hčerka?"

"Deklica je malone že umirala."

"Tem huje! Okužena!"

"Pater me je svaril, odganjal me je. A nisem marala iti; nisem mogla proč. Morala sem ga gledati, kako blag in lep je bil ob delu usmiljenja."

2
PANT SUITS
MEN & YOUNG MEN
GUARANTEED
ALL WOOL

An EXTRA Pair Gives Double Wear

POVABLJENI ST

da pridete v našo trgovino in si ogledate naše bogate zaloge vsakovrstnih oblek, narejene v vseh modah in velikostih!

Za može in mladeniče

OBLEKE Z ENIM IN DVOJNIM HLAČAMI najnovejše mode, ki jih imamo na izbiri sedaj v naši trgovini, na različne načine narejene in v različnih barvah. Pridite v našo trgovino in našli boste fino izbiro, kjer si boste lahko izbrali obleko, ki bo vam krojila in ugajala. Mi krojimo obleke, da prija natančno vsaki postavi. Pri nas dobite obleke za vsako postavo, malo ali veliko, po sledečih zmernih cenah

\$22.50, \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00 in \$45.00.

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

Dolžnost Slovencev v Chicago

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblčila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRL CO.
JOHN ČERNOVICH, lastnik.
255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.
Telephone: Yards 5893.

IZ SLOV NASELBIN

Nadaljevanje s 2. strani.)

tisk.

Tukaj je precej koroških Slovencev, ki so jako dobri in še ne okuženi od slabega časopisja. Zaposleni so večji del v železnih rudnikih.

Mesto je prijazno, bolj hrbovito. Tu je zgradil svojo tovarno tudi Henry Ford, v kateri je zaposlenih že veliko delavcev, med njimi mnogo naših rojakov Slovencev. Fordova tovarna je mestu in okolici veliko pomogla zlasti v vrednosti zemljišč in hiš. Sploh pa ima mesto še lepe prihodnosti, kakor kaže njegova hitro razvijajoča industrija.

Zahvaljujem se še enkrat vsem dobrim Ironmountainskem rojakom Slovincem posebno pa Mr. Bercetu.

Pozdravi!

Leo Mladich, pot zastop.

Barberton, Ohio. — Približala se je zelena pomlad, katero smo že tako težko pričakovali celo zimo. Vesele ptice se vračajo z juga, pisani rabinji se vračajo in že skačejo po naših vrtovih, veselo oznanjujo, da je pomlad tu in z njo veselejše življenje. Pomlad prinaša tudi nam pečlarjem boljše in lepše nade, da se po velikonoči nas prime kaka druga misel, mislim na tisto: "da človeku na svetu ni dobro samemu biti."

Dne 17., 18. in 19. marca se je vršila v naši slovenski cerkvi 40-urna pobožnost, katero je vodil ev. J. Škur, ki je jako izbrani govornik. Prav lepo so nas učili te dni, kako se moramo ljubiti med seboj, ako hočemo da bo naš napredek v resnici dober in velik. Ob sklepu, ki je bil jako slovesen, je asistiral več duhovnikov, ki so prišli k sklepu iz Irske župnije sv. Avguština, kakor tudi slovaški župnik.

Udeležbe so bile jako velike vsak dan pri vsaki pobožnosti. Veliko ljudi je prejelo te dni sv. zakramente. Vse kaže, da med nami je še mnogo ljudi skoro vse, katerim je versko prepričanje.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ-IA, KLIJČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Naiboljšo delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

nje naših očetov še globoko v srcu, zakar se jim mora čestitati. Le tako krepko naprej in vspehi, ki jih bomo dosegli v naši mladi slov. župniji bojo še veliki in občudovanja vredni. S pozdravom

Frank Zupančič

Žirovcem v Ameriki! Župnija iz Žirov nad Škofjo Loko v svoji domovini napravljajo nove farne zvonove. Podružnice na Goropkah, Ledinici in Dobrave so jih že napravile — sedaj moramo farne. Žirovci v Ameriki Domaćini ne zmorejo sami vsa, nova nedovršena cerkev zateva od domačinov žrtve, ki so zelo težke. Vsaj zdaj se spomnite svoje domače fare in prisločite na pomoč faranom v domačem kraju, kot to delajo tudi nekaki iz drugih krajev. Ko se vrnete domov, bo tudi Vam v veselje, ako se z Vašo pomočjo nabavijo potrebni lepi žirovski zvonovi. Za darovalce se bo pravljala vsako leto sv. maša v farni cerkvi v Žireh. Darove pošiljajte na župni urad v Žireh nad Škofjo Loko, Jugoslavija, Evropa.

— V Franklinton, La. bosta morala John Murphy in Gideon Rester na vsilice, ker sta umorila dva prohibicijska detektiva, ki sta jih zasledovala pri produkciranju munšajna. Porota je izrekli enoglasno smrtno obsodbo.

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno izvršujemo v zasedenem ozemlju v Italiji. Nemški Avstriji in drugod.

V Jugoslaviji je začasno nemogoče lokalnim bankam izplačevati ameriške dolarje, ker to sedaj izvrši edino Narodna Banka v Beogradu. Vendar na potnikom, ki rabijo dolarje za na pot preskrbimo dolarje.

Dolarske čke pa še vedno lahko izdajamo in iste vnovčijo v stari domovini po dnevnem kurzu v jugoslovanske krone.

Za dolarske pošiljate računamo sledeče pristojbine: do \$15.00 po 50 centov, — od \$15.00 do \$30.00 po 75 centov, — od \$30.00 do \$50.00 po \$1.00, za izplačila, ki presega \$50.00 računamo 1 cent in pol od dolara, ali po \$1.50 od sto dolarjev. H tem pristojbinam je še pridati za vsako posamezno nino.

pošiljatev 15 centov za poštno.

BANČNI ODDELEK EDINOSTI
1840 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI. Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEDA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da se list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim č. gg. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spominijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

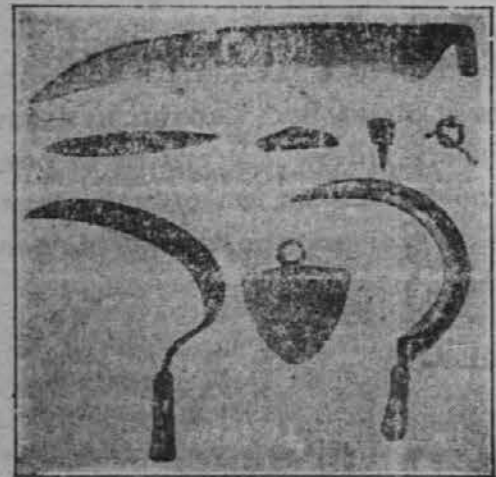
Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Starokranjske kose in drugo orodje.

EDINA AGENTURA ZA CELO AMERIKO CENE SO:

Kose močnejše Mol-douke z rinko in ključem, po \$2.75, po 6 kos skupaj, ali več po \$2.50; dolge so po 26-28-30 in 32 palcev.
Kose malo ožje Poleranke po \$2.00, 6 kos skupaj ali več po \$1.75.
Klepanje po \$1.50, ta težje po \$2.00.
Brusilni kamni po 50c., ta veliki po 75c.
Kosišča po \$1.75 in po \$2.00.

Oselniki plehnati po 50c. leseni po 75c.
Srpi lepi, veliki za klepat \$1.00.
Motike ročno kovane (Struške) \$1.50.
Motike fabriške, močne po \$1.25.
Ročno kovane plankče na Kranjskem, 3 funte teške za na desno roko \$3.00.
Ta velike plankče z obema rokama tesati 6-7 funtov teške \$6.50.

Pošljite denar ali pošto nakaznico z naročnino na:

STEPHEN STONICH,
105 Lake St., CHISHOLM, MINN.

V zalogi imam tudi najboljše vrste Lubasove Harmonike iz Jugoslavije, tri in štiri vrstne, po štirikrat oglašene, kakor tudi fine literne steklenice, močne šilifane, pol litra cena \$1.00 — en liter \$1.50 po dva litra \$2.00. Poštnino plačam na vse kraje.

Vse blago popolnoma garantirano.
Prodajamo tudi na debelo trgovinam.
Pišite po naš cenik!

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMELJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.